

Investigating the effects of corona on the security of border cities: A case study, Paveh city

ARTICLE INFO

Article Type

Research Article

Authors

Salehabadi, R., PhD*
Bahrami Jaf, S.,

^{1,2} Geography Department,
Department of Political
Geography, Faculty of
Humanities, Tarbiat Modares
University, Tehran, Iran

³ PhD student in Political
Geography, Ferdowsi
University of Mashhad

Correspondence*

Address: Geography
Department,
Department of Political
Geography, Faculty of
Humanities, Tarbiat Modares
University, Tehran, Iran
Email:
salehabadi100@gmail.com

Article History

Received: 3 January 2021

Accepted: 1 February 2021

ABSTRACT

Aims: The outbreak of corona virus in late 2019 and early 2020 in Wuhan, China and its widespread spread around the world has had different consequences for different parts of the world. The recent epidemic has raised the issue of vulnerability of border cities to epidemics. Because border cities are among the most vulnerable and economically, socially ecologically and fragile areas that can be highly susceptible to coronavirus.

Method: The present study is theoretical-applied and descriptive-analytical in terms of study method. The required data and information were collected in two ways: library and survey. The statistical population of the study included 78 professors, doctoral and master students in the fields of political geography, urban geography and landmanagement who had the necessary familiarity with the study area (Paveh city). SPSS (Friedman test) has been used to quantify qualitative information and obtain some data analysis.

Findings: The research findings show that in terms of economic security, the level of household savings has decreased by 17.49 points. In terms of political security, reducing the level of food security with a score of 7.22, in terms of social security, the variable of reducing social interactions with a score of 8.25 and in terms of environmental security, reducing the destruction of natural resources with a score of 3.55 had the greatest impact on the outbreak of coronavirus in Paveh. .

Conclusion: Corona virus has had a significant impact on the security of border cities

Keywords: Security, Border City, Corona, Paveh.

بررسی تأثیرات کرونا بر امنیت شهرهای مرزی: نمونه موردی، شهر پاوه

ریحانه صالح آبادی* PhD

دانش آموخته جغرافیای سیاسی دانشگاه تربیت مدرس

ساجد بهرامی جاف

دانشجوی دکتری جغرافیای سیاسی دانشگاه فردوسی مشهد

چکیده

هدف: شیوع ویروس کرونا در اواخر سال ۲۰۱۹ و اوایل سال ۲۰۲۰ میلادی در شهر ووهان چین و پخش گسترده آن در سطح جهان تبعات مختلفی را برای مناطق گوناگون جهان داشته است. همه‌گیری اخیر موضوع آسیب پذیری شهرهای مرزی در برابر بیماری‌های همه‌گیر را مطرح کرده است. زیرا شهرهای مرزی از جمله مناطق آسیب پذیر و شکننده از بعد اقتصادی، اجتماعی، زیست محیطی و ... هستند که می‌توانند به شدت از کرونا ویروس آسیب ببینند.

روش: پژوهش حاضر از نوع نظری-کاربردی و از لحاظ روش مطالعه، توصیفی-تحلیلی است. داده‌ها و اطلاعات موردنیاز به دو روش کتابخانه‌ای و پیمایشی جمع‌آوری گردید. جامعه آماری تحقیق شامل ۷۸ نفر از اساتید، دانشجویان دکتری و ارشد رشته‌های جغرافیای سیاسی، جغرافیای شهری و آمایش سرزمین بوده‌اند که از آشنایی لازم با منطقه مورد مطالعه (شهر پاوه) برخوردار بوده‌اند. برای کمی سازی اطلاعات کیفی و دستیابی به برخی از تحلیل‌های داده‌ها از طریق SPSS (آزمون فریدمن) استفاده گردیده است.

یافته‌ها: یافته‌های تحقیق نشان می‌دهد که از لحاظ امنیت اقتصادی کاهش سطح پس‌انداز خانوارها با امتیاز ۱۷,۴۹ بوده است. در بعد امنیت سیاسی کاهش سطح تامین امنیت غذایی با امتیاز ۷,۲۲، در بعد امنیت اجتماعی متغیر کاهش تعاملات اجتماعی با امتیاز ۸,۲۵ و از لحاظ امنیت زیست محیطی متغیر کاهش تخریب منابع طبیعی با امتیاز ۳,۵۵ بیشترین تأثیر را از شیوع ویروس کرونا در شهر مرزی پاوه داشته‌اند.

نتیجه‌گیری: ویروس کرونا توانسته است تأثیرات قابل توجهی بر امنیت شهرهای مرزی داشته باشد.

کلید واژگان: امنیت، شهر مرزی، کرونا، پاوه

تاریخ دریافت: ۱۳۹۹/۱۰/۱۴

تاریخ پذیرش: ۱۳۹۹/۱۱/۱۳

نویسنده مسئول: salehabadi100@gmail.com

مقدمه

کرونا ویروس نخستین بار در دسامبر ۲۰۱۹ ثبت شد و اکنون یک بیماری همه گیر جهانی است که بیش از ۲۰۰ کشور جهان را تحت تأثیر قرار داده است. برای مقابله با گسترش آن، اقدامات زیادی توسط مقامات بهداشت عمومی انجام شده است، به عنوان مثال قرنطینه کردن افراد، ماندن در خانه‌ها، مقررات منع رفت و آمد، فاصله اجتماعی و استفاده اجباری از ماسک. شناسایی افرادی که در تماس نزدیک با افراد آلوده بوده‌اند و به دنبال آن قرنطینه خود انجام شده است [۱]. در این بین شهرها بیشتر ساکنان جهان را در خود جای داده و مراکز رشد اقتصادی و نوآوری هستند. با این وجود، تمرکز بالای افراد و فعالیت‌ها در شهرها، آنها را در مقابل عوامل استرس‌زای مختلف مانند بلایای طبیعی و مصنوعی آسیب‌پذیر می‌کند. با درک این موضوع، طی چند دهه گذشته، تحقیقات گسترده‌ای در مورد تأثیرات طیف گسترده‌ای از بلایا بر شهرها و اقدامات لازم برنامه ریزی، بازیابی و سازگاری که برای مقابله با این بلایا باید انجام شود، منتشر شده است [۲]. با این حال، گرچه این اولین بار در تاریخ بشر نیست که همه‌گیری‌ها بر شهرها تأثیر می‌گذارد، اما پیش از ظهور همه‌گیری کوئید ۱۹، ادبیات محدود مربوط به شهرها و بیماری‌ها وجود داشته است [۳]. تحقیقات شهری مربوط به همه‌گیری‌های قبلی عمدتاً بر روی موضوعاتی مانند نابرابری‌ها است که باعث می‌شود گروه‌های فقیر و حاشیه نشین نسبت به بیماری‌های همه‌گیر آسیب‌پذیرتر شوند [۴]. همه‌گیری اخیر موضوع آسیب‌پذیری شهرهای مرزی در برابر بیماری‌های همه‌گیر را مطرح کرده است زیرا شهرهای مرزی از جمله مناطق آسیب‌پذیر و شکننده از بعد اقتصادی، اجتماعی، زیست محیطی و ... هستند که می‌توانند به شدت از کرونا ویروس آسیب ببینند.

مبانی نظری

امنیت

امنیت برگرفته شده از کلمه لاتین Securitas است که از Securus به معنای «فراغت از نگرانی» آمده است [۵]. همچنین امنیت به معنای ایمن بودن و به دور بودن از مخاطرات است [۶]. آرنولد ولفرز در تعریف امنیت می‌گوید: «امنیت در یک مفهوم عینی به فقدان تهدیدها نسبت به ارزش‌های اکتسابی تلقی می‌شود و در یک مفهوم ذهنی براساس فقدان دلهره نگرانی از به مخاطره افتادن ارزش‌ها و توانمندی لازم در کسب نتایج منصفانه ارزیابی می‌گردد»

[۷]. واژه امنیت به عنوان یک مفهوم عام تمامی شئون و ابعاد زندگی انسان را در بر می گیرد و با بقای نفس و صیانت از حیات و موجودیت انسان پیوند می خورد. در واقع امنیت تضمین کننده حیات و بقای انسان و موجود زنده می باشد. همه موجودات در تقلا با بقا و حفظ وجود و حیات سالم خود می باشند، و امنیت عامل تأمین این نیاز اساسی و حیاتی است. لذا امنیت مهمترین آرمان انسان و موجود زنده تلقی می شود. امنیت بسته به متغیرها و عوامل موثر بر بقا، حیات سالم، دلنشین و بی دغدغه انسان دارای ابعاد مختلف می باشد. به عبارتی حفظ وجود و حیات سالم و آرامش بخش انسان موکول به تأمین همه نیازهای مادی و معنوی انسان است که در صورت عدم تأمین یا وجود نقص و تنگنا در تأمین آن، حیات سالم و وجود انسان به چالش کشیده می شود و با تهدید روبرو می گردد و بلافاصله نیاز به امنیت و مفهوم آن در ارتباط با نیازهایی که با تنگنا روبرو شده در ذهن انسان شکل می گیرد [۸].

شهر مرزی

برای تعریف مرز به همراه طبقه بندی و فهرست عنوان انواع مرز، تلاش هایی توسط دانشمندانی مانند هارتشورن (۱۹۳۶)، هولدریچ (۱۹۴۰)، جونز (۴۵-۱۹۴۳) و کریستف (۱۹۵۹) انجام گرفته است. اگر چه اولین بحث در مورد مرزهای سرزمینی توسط جغرافیدانان دانشگاهی، به زمان راتزل (۱۸۹۷) بر می گردد که رفتار ارگائیکی دولت را مطرح کرد، اما این موضوع توسط لرد کرزن (۱۹۰۸) و هولدریچ (۱۹۱۶) درباره مرزهای سیاسی و شکل گیری مرزها پیگیری شده است [۹]. این روند خود باعث شکل گیری تعاریف مختلفی درباره مرز شده است، هر چند در مفهوم و محتوا تفاوت زیادی بین آنها وجود ندارد. مارتین گلسنر بیان می کند در واقع مرز یک خط نیست بلکه یک سطح است، یک سطح عمودی است که از طریق فضا، خاک و زیرزمین دولت های همسایه را برش می دهد. این سطح در روی زمین به صورت یک خط به نظر می رسد [۱۰]. به عقیده درایسدل - بلیک مرز به پدیده ای فضایی اطلاق می شود که منعکس کننده قلمرو حاکمیت سیاسی یک حکومت بوده و مطابق قواعد خاصی در مقابل حرکت انسان، انتقال کالا... مانع ایجاد می کند [۱۱]. مفهوم مرز برخاسته از تفاوت است. تفاوت بین دو شخص، دو پدیده و ... که باهم برخورد می کنند و در نتیجه آن یک فصل مشترک یا نقطه تماس میان آنها به وجود می آید که اصطلاحاً مرز میان آنها نامیده می شود. از این رو مرزها خطوطی هستند که بر اساس تلقی و درک انسان ها از خودشان و تفاوتشان نسبت به فضای مجاور ترسیم می شوند [۱۲]. منطقه مرزی عبارت است از فضای جغرافیایی بلافاصله خطوط مرزی با وسعت های

متفاوت که تحت تأثیر مستقیم مرزها قرار می گیرند [۱۳]؛ و شهرهای مرزی که جزوی از مناطق مرزی هستند عبارت اند از فضاهای شهری که از یک طرف به مرزهای بین المللی منتهی شوند [۱۴]. در ارتباط با شهر مرزی نیز می توان اینگونه بیان کرد که بنا به گفته یکی از محققان معاصر، این تعبیر عوامانه مبنی بر اینکه شهرهای مرزی آن مراکز جمعیتی هستند که در هر طرف مرزهای بین المللی قرار دارند، تعریف کافی نیست. برداشتهای دیگر از مرزها رویکردهای ما را نسبت به شهرهای مرزی گسترش می دهد، مانند آنچه که توسط جان برویسک، نقل شده است: یک شهر مرزی مکانی است که کمابیش وابسته به مرز است. این بدان معناست که، این فقط یک شهر نیست که در نزدیکی مرز باشد، بلکه به دلیل مرز نیز به وجود آمده است [۱۵]. به بیان دیگر، شهر مرزی، شهری است که در منطقه مرزی قرار داشته و شعاع عملکرد و نفوذش به فراسوی مرزها متناسب به بسته یا باز بودن مرزها کشیده می شود [۱۳].

روش تحقیق

پژوهش حاضر از نوع نظری-کاربردی و از لحاظ روش مطالعه، توصیفی-تحلیلی است. داده ها و اطلاعات مورد نیاز به دو روش کتابخانه ای و پیمایشی جمع آوری گردید. در این پژوهش، از آثار کتابخانه ای در رابطه با یافتن متغیرهای اثر پذیرفته از شیوع کرونا استفاده شده است. در روش پیمایشی نیز از ابزار پرسشنامه به منظور رتبه بندی مؤلفه ها بهره گرفته شد. از آنجاکه شاخص ها و متغیرهای این پژوهش به صورت کیفی هستند، به منظور عملیاتی کردن آنها از تعدادی گویه استفاده شد. در نهایت این گویه ها بر اساس طیف لیکرت پنج تایی تنظیم شد. برای کمی سازی اطلاعات کیفی و دستیابی به برخی از تحلیل های داده ها از طریق SPSS (آزمون فریدمن) اقدام و مبادرت گردیده است. به منظور بررسی میزان تأثیر شیوع کرونا بر هریک از ابعاد امنیت مطرح شده در این تحقیق از آزمون رتبه بندی فریدمن بهره گرفته شده است، در واقع باتوجه به این مسئله که در تحقیقات مختلف تأثیرات هر یک از متغیرهای مطرح شده در این تحقیق به اثبات رسیده، بنابراین کلیه متغیرهای مطرح شده در این تحقیق دارای تأثیر هستند، اما در هر فضای جغرافیایی به فراخور ویژگی های مختلف اجتماعی، سیاسی، جغرافیایی و ... آن این متغیرها دارای تأثیرات متفاوتی هستند به این معنا که امکان دارد در شهر دیگری نوع ترتیب این متغیرها و نتایج به دست آمده از این تحقیق تغییر باید. جامعه آماری تحقیق شامل اساتید، دانشجویان دکتری و ارشد رشته های جغرافیای سیاسی،

جغرافیای شهری و آمایش سرزمین بوده‌اند که از آشنایی لازم با منطقه مورد مطالعه برخوردار بوده‌اند، تعداد جامعه آماری تحقیق شامل ۷۸ نفر (۱۴ نفر زن و ۶۴ نفر مرد) (۱۹ نفر استاد دانشگاه، ۲۱ نفر دانشجوی دکتری و ۳۸ نفر دانشجوی کارشناسی ارشد) (۲۴ نفر رشته جغرافیای سیاسی، ۴۱ نفر جغرافیای شهری و ۱۳ نفر آمایش

سرزمین) بوده‌اند. با توجه به مسائل ناشی از شیوع ویروس کرونا و محدودیت‌های حضور فیزیکی در منطقه مورد مطالعه، پرسشنامه به‌صورت اینترنتی طراحی و لینک سؤالات برای جامعه آماری تحقیق ارسال شد.

جدول ۱) متغیرها و ابعاد مورد بررسی در تحقیق

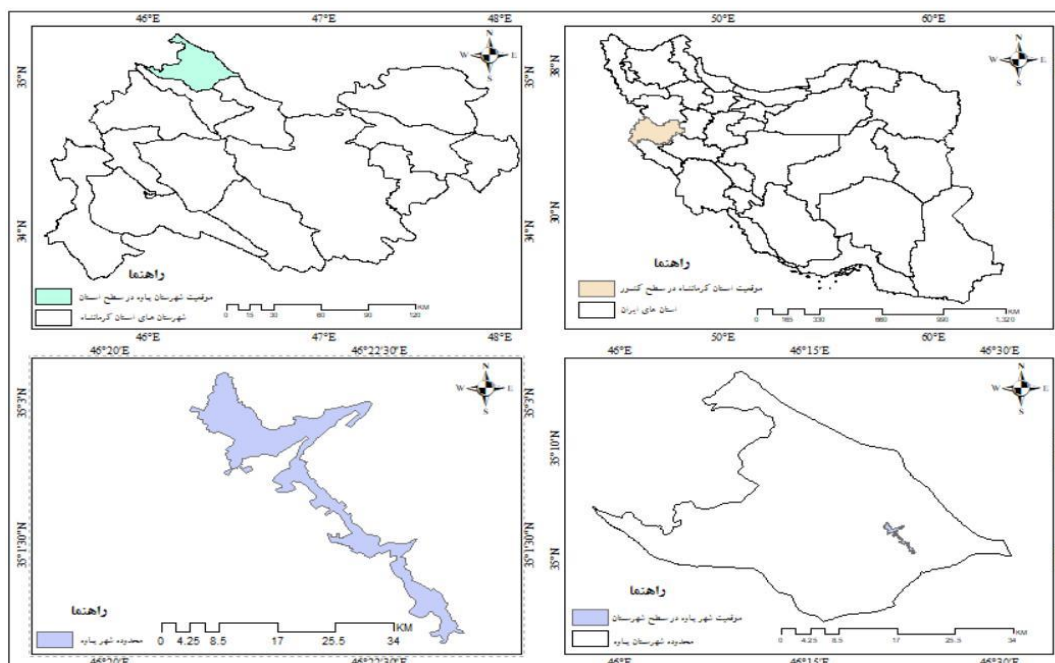
ابعاد امنیت	متغیرها
اقتصادی	درآمد ناپایدار، اشتغال ناپایدار، توزیع نامتعادل ثروت، افزایش فقر، کاهش سرمایه‌گذاری خارجی، کاهش سرمایه‌گذاری داخلی، نابرابری در دسترسی به امکانات رفاهی، افزایش میزان قیمت کالاها و تولیدات محلی، کاهش میزان پس‌انداز خانوارها، کاهش حجم مبادلات اقتصادی، کاهش گردشگری، کاهش صنایع دستی، کاهش تعداد واحدهای تولیدی فعال، افزایش تقاضای ساکنین به خدمات مالی و اعتباری، کاهش تولیدات خرده‌فروشی، از میان رفتن تولیدات، کاهش تولیدات مواد اولیه، افزایش قیمت مسکن و زمین، نابرابری فضایی
اجتماعی	نابرابری اجتماعی، نابرابری در دسترسی به خدمات بهداشتی، تغییر سبک زندگی، کاهش تعاملات اجتماعی، دسترسی نابرابر به خدمات بهداشتی، بی‌ثباتی جمعیت، افزایش نابرابری جنسیتی، فردگرایی، افزایش مهاجرت
سیاسی	بی‌ثباتی سیاسی، از میان رفتن امنیت غذایی، کاهش اثربخشی دولت، مدیریت سیاسی فضا، مدیریت داخلی، فدرالیسم سیاسی، دموکراسی، شفافیت قانون و مقررات، عدم اعتماد به دولت مرکزی
زیست محیطی	کاهش آلاینده‌های زیست محیطی، افزایش پسماندهای بهداشتی، کاهش بیماری‌های ناشی از مشکلات زیست محیطی، کاهش تخریب منابع طبیعی

منبع: مطالعات نگارندگان، ۱۳۹۹

منطقه مورد مطالعه

شهرستان پاوه در میان رشته‌کوه‌های زاگرس و با ارتفاع ۱۴۸۵ متر از سطح دریا قرار دارد. این شهرستان در ۱۱۲ کیلومتری مرکز استان قرار دارد و از شمال به شهرستان مریوان، از جنوب به شهرستان جوانرود، از شرق به روانسر و از غرب به کشور عراق محدود می‌گردد. دارای سه بخش، ۵ دهستان و ۹۵ روستا است که ۴۶ روستا دارای سکنه و ۴۹ روستای خالی از سکنه است. وسعت شهرستان ۱۲۶۰ کیلومترمربع که شامل ۱۰۰۰ هکتار اراضی زراعی و ۳۹۰۰ هکتار باغ است. وضعیت جوی شهرستان در سردترین فصل سال به میانگین زیر صفر درجه می‌رسد و در گرم‌ترین فصل

سال به حدود ۳۰ درجه بالای صفر می‌رسد، بر اساس آخرین سرشماری انجام شده در شهرستان جمعیت منطقه مورد مطالعه دارای ۶۰۴۳۱ نفر است، از این مقدار ۳۶،۱۰۳ نفر در نقاط شهری، ۲۴۳۲۸ نفر در نقاط روستایی ساکن بوده‌اند. پاوه به علت داشتن آب‌وهوای معتدل کوهستانی و نزولات جوی مناسب و موقعیت زاگرس که سراسر منطقه را دربر گرفته است، پوشش جنگلی و گیاهی و جریان رودهای متعدد در منطقه آب‌وهوایی منحصربه‌فرد به را وجود آورده است و توده‌های هوای مرطوب مدیترانه سبب شده تا منطقه از اقلیم معتدل و مرطوب کوهستانی با زمستان‌های سرد و یخبندان و تابستان‌های خنک همراه باشد.

شکل ۱: محدوده مورد مطالعه

منبع: ترسیم نگارندگان، ۱۳۹۹

۴- یافته‌های تحقیق

۴-۱- یافته‌های کتابخانه‌ای

تأثیرات کرونا بر ابعاد مختلف امنیت شهرهای مرزی

امنیت اقتصادی: قبل از شروع کرونا ویروس داده‌ها نشان دهنده تثبیت در تولید و خدمات بوده است. شرایط مالی نیز تقویت شده بود و سیاست‌های مرتبط با افزایش مسکن و سیاست‌های پولی سبب کاهش تنش‌ها در سیاست تجارت شده بود. برآوردها حاکی از آن است که در سه ماهه چهارم سال ۲۰۱۹ رشد اقتصاد جهانی به بیش از ۲ درصد رسیده است. به دنبال افزایش مالیات بر مصرف در ماه اکتبر اقتصاد ژاپن تضعیف شد، آلمان نیز به سرعت در معرض کاهش سرعت رشد جهانی قرار گرفت. رشد همچنان در حال فروکش کردن است و بسیاری از اقتصادهای در حال ظهور با رشد ناخالص داخلی در چین عملاً عملکردی ندارند و وام‌ها و ترازنامه‌های آنها در حال از دست دادن ارزش خود هستند. تولید صنعتی در اواخر سال ۲۰۱۹ همچنان با رکود مواجه بود و رشد هزینه‌های مصرف از بین رفت. سرعت فروکش کردن فروش جهانی خودرو تا سال ۲۰۲۰ ادامه داشت. پس از شیوع کرونا ویروس داده‌ها نشان می‌دهد که ماهانه ۱۰ درصد از فروش خودروها در ژانویه سال ۲۰۲۰ در چین با کاهش روبرو شده است. تجارت جهانی

به شدت تضعیف شده و حجم معاملات بازرگانی در سه ماهه چهارم سال ۲۰۲۰ به شدت کاهش داشته است. رشد سرمایه گذاری در اقتصاد گروه ۲۰ به استثنای چین نیز با نرخ ۵ درصد در سال ۲۰۱۸ به نرخ ۱ درصد رسیده است [۱۶]. از سویی دیگر، کوئید ۱۹ نقش مهم دولت‌های محلی را که به عنوان پاسخ دهنده‌گان خط مقدم در واکنش به بحران، بهبود و بازسازی، بازی می‌کنند برجسته می‌نماید. آنها نقش اصلی را در ارائه خدمات، توسعه اقتصادی و سرمایه گذاری در زیرساخت‌ها دارند.

با این حال، تعطیلی مشاغل، از دست دادن شغل و سایر تأثیرات اقتصادی منجر به کاهش درآمدهای مالیاتی در طول بحران شده و فشار مالی قابل توجهی را برای بسیاری از شهرهای مرزی به دنبال داشته است. تخمین‌های بانک جهانی و نهادهای سازمان ملل نشان می‌دهد که شهرهای مرزی ممکن است به طور متوسط ۱۵ تا ۲۵ درصد از درآمد خود را در سال ۲۰۲۱ از دست بدهند. به‌ویژه شهرهایی که دارای تنوع اقتصادی کمتر هستند بیشترین آسیب را خواهند دید. به عنوان مثال، شهرهایی که پایه درآمد آنها اساساً به گردشگری وابسته است، ممکن است دچار انقباض اقتصادی شدید شوند زیرا برآورد می‌شود که درآمد حاصل از جهانگردی بین المللی در سال ۲۰۲۰ تا ۸۰ درصد کاهش یابد و این هم اگر با از دست

دادن بازار گردشگری ۱۲۰ میلیون نفری همراه باشد در صورت عدم رسیدگی، بحران‌های مالی که ممکن است شهرهای مرزی متحمل شوند می‌تواند سرمایه‌گذاری‌های مهم زیرساخت‌های شهری را به خطر بیندازد و منجر به کاهش ارائه خدمات عمومی شده و در نتیجه تضعیف توسعه پایدار شهری را در نواحی مرزی به دنبال داشته باشد از سویی دیگر تأثیر آبی‌دمی در کل ساختار تولیدی شهرهای مرزی که عمدتاً در تقاضا و عرضه متمرکز است تأثیرات منفی داشته است. از نظر تقاضای کل میزان مصرف، سرمایه‌گذاری و صادرات ضربه بسیاری خورده است. علاوه بر این، تأثیر بر مصرف‌گرایی و سرمایه‌گذاری نیز قابل توجه است. در بخش سرمایه‌گذاری بازگشت کارگران به شهر، تأخیر راه‌اندازی کارخانه‌های تولیدی، ناتوانی در انجام فعالیت‌های تولیدی و سرمایه‌گذاری کوتاه مدت در تولید، املاک و مستغلات و زیرساخت‌ها اساساً متوقف شده است. از منظر عرضه کل، ارزش افزوده خدمات و صنعت به شدت سقوط کرد و شرکت‌ها کار خود را متوقف کرده و تولید را کاهش داده‌اند. سطح خرد نیز صنایع غذایی و گردشگری بیشترین تأثیر را دارند. صنایع دستی و جشنواره‌هایی که برای نمایش دادن آنها برگزار می‌شد و می‌توانست به عنوان منبع درآمدی برای ساکنین نواحی مرزی باشد از میان رفته است [۱۷].

امنیت سیاسی:

ویروس کرونا، سبب تغییرات و تحولات عمده‌ای بر سیاست خواهد شد. ما می‌توانیم بیان نماییم که این ویروس قادر خواهد بود تا ناسیونالیسم را در دولت‌ها تقویت نماید و در نتیجه ملت‌ها به دولت‌های ملی اعتماد بیشتری کنند از نظر آنها قدرت این دولت‌ها در مهار ویروس می‌تواند از تأثیرات قابل توجهی برخوردار باشد. در این بین نیز دولت‌ها در تلاش هستند تا برای مقابله با دوره‌هایی از انزوای اقتصادی ناشی از این ویروس خود را آماده نمایند و ابعاد و جنبه‌های دولتی را تقویت کنند. این عامل سبب می‌شود تا حداقل برای چند سال بیشتر دولت‌ها به سمت عرصه ملی و داخلی خود گرایش داشته باشند و به آنچه درون مرزهایشان اتفاق می‌افتد تمرکز بالاتری یابند. دولت‌ها از این طریق به خودکفایی بیشتر فکر نمایند و منابع بیشتری به داخل اختصاص دهند و کمتر فرصت انجام تعهدات بین‌المللی از جمله مناسبات و تعهدات دارند، در این میان ایده جهانی شدن دیگر کمتر مناسب شرایط امروز جهان می‌باشد، از سویی دیگر همکاری‌های بین‌المللی نیز دچار چالش خواهند شد. ناسیونالیست‌ها و ضدجهانی‌گراها قدرت بیشتری خواهند یافت و امنیت و نظارت نقش مهمتری در مناسبات ملی کشورها ایفا خواهد نمود. این عامل نیز در شهرهای مرزی دارای تأثیرات قابل

توجهی خواهد بود. باتوجه به شیوع این بیماری مناطق مرزی دارای بیشترین تأثیر پذیری از قوانین و مقررات مرتبط با قرنطینه سراسری و محدودیت‌های سیاسی خواهند داشت با توجه به اینکه اغلب ساکنین مرزی از اقوام و اقلیت‌ها هستند هرگونه کمبودی در این ارتباط می‌تواند با تنش‌های سیاسی و دوری از مرکز این ساکنان همراه باشد. به‌عنوان مثال، در انگلیس و ایالات متحده، جوامع اقلیت‌های قومی از نظر مرگ و میر ناشی از کوئید ۱۹ بیش از حد نمایان هستند. کارگران اصلی (جوامع اقلیت‌های قومی در برخی از مناطق مرزی در بحث مراقبت‌های بهداشتی و اجتماعی بیش از حد دارای کمبود هستند) در شرایطی (نه به انتخاب خودشان) به کار خود ادامه می‌دهند که بسته به کشور و منطقه، در دسترس بودن تجهیزات حفاظت شخصی (PPE) به طور گسترده از نظر کارایی، کیفیت و استانداردهای محافظتی دارای تفاوت‌هایی با سایر مناطق هستند.

امنیت اجتماعی:

تقاضا برای انجام فاصله‌گذاری اجتماعی در جوامع نشان می‌دهد که علاوه بر وجود انشعابات اجتماعی و مکانی بیشتر ظرفیت و توانایی انجام این کار به پویایی خانوار، سرمایه اجتماعی، منابع مالی و اثرات نابرابر اجتماعی بستگی دارد. به عنوان مثال، در بسیاری از کشورها در مورد سرنوشت جوامع آسیب‌پذیر و سالمندان و محدودیت‌های طولانی مدت آنها در روابط اجتماعی و تحرکات آنها بحث‌هایی وجود دارد. این ممکن است باعث مشکلات بسیاری در زمینه امنیت اجتماعی نسبت به شرایط نابرابر، انزوای طولانی مدت و دامن زدن به بحران‌های روحی و جسمی شود [۱۸]. همه‌گیری حاضر سوالات اساسی را در مورد اینکه یک جامعه، جمعیت و یک ملت پایدار چگونه امنیت اجتماعی خود را ایجاد می‌کند را شکل می‌دهد. عدالت اجتماعی و عدالت بین نسلی در رفاه و پایداری فضایی موضوعی مهم و قابل توجه است. بیماری‌های همه‌گیر، مانند بلایای طبیعی و ریاضت اقتصادی، نشان می‌دهد که همه ما دارای شرایط برابر نیستیم [۱۹، ۲۰]. ظرفیت‌های بالایی برای نابرابری در راستای اقدام و عکس‌العمل وجود دارد در حالی که فرصت‌های زیادی نیز برای سودجویی دیگران در این زمینه وجود دارد [۲۱، ۲۲].

علی‌رغم تمام توجهاتی که به شهروندان اروپایی و تجارب آنها شده است، در سایر مناطق جهان اقدامات مرتبط با بهداشت عمومی به طور کامل دارای شرایط نامطلوبی است که نمایان‌کننده ضعف بیشتر در این بخش است که از خود ویروس دارای اهمیت بیشتری می‌باشد. اعلام قرنطینه در کشور سبب می‌شود تا جغرافیای

اجتماعی و اقتصادی همه‌گیری به‌خودی خود نشان دهنده خطرناک بودن زندگی معاصر برای صدها میلیون نفر در سراسر جهان باشد [۲۳]. از این منظر عدم وجود عدالت فضایی و اجتماعی و نابرابری‌ها در مناطق مختلف نمود بیشتری یابد و شهروندان شهرهای مرزی این عدم برابری در خدمات بهداشتی و اجتماعی را بهتر درک نموده و نوعی نارضایتی در آنها شکل گیرد. از سویی دیگر افزایش میزان وقوع تنش‌های اجتماعی موضوع دیگری است که در چندین مقاله مورد بحث قرار گرفته است. به عنوان مثال، بیماری‌های همه‌گیر باعث ایجاد تنش‌های اجتماعی بین گروه‌های مهاجر و جوامع میزبان در چین و هنگ کنگ شده است [۲۴، ۲۵]. بنابراین، اطمینان از اینکه اقدامات و کنترل کوئید ۱۹ منجر به سوءاستفاده از حقوق بشر، نژادپرستی، کلاسیسم و حکومت حامی ثروتمندان نشود، امری حیاتی است [۲۶، ۲۷].

امنیت زیست محیطی:

برای بررسی امنیت زیست محیطی باید قادر به برقراری پیوند بین محیط زیست و امنیت بود که در دهه‌های اخیر این واقعیت براساس روابط انسانی و سیاسی معاصر شکل گرفته است [۲۸، ۲۹]. به طور سنتی مسائل امنیتی در درجه اول قرار دارند که نوعی نگرانی برای استفاده از زور توسط بازیگران سیاسی دولتی و غیر دولتی را برای دستیابی به یک هدف مشترک سیاسی به نمایش می‌گذاشت [۳۰]. با این حال همان‌طور که اوتلو و همکاران (۲۰۱۷) تأکید کردند امنیت زیست محیطی در دهه ۱۹۸۰ به عنوان یک مفهوم پدیدار شد. امنیت زیست محیطی اصطلاحی است که نخستین بار در انگلستان و آمریکا ظهور نمود و به بررسی مباحثی هم چون تغییرات زیست محیطی و پیامدهای بی‌شمار اجتماعی همچون جنگ بر سر دستیابی به منابع پرداخت [۳۱]. در دوران پس از جنگ سرد و پایان رقابت ابرقدرت‌ها در علم ژئوپلیتیک چرخشی ایجاد گردید به صورتی‌که اندیشمندان بیشتر نظریات خود را با محیط زیست پیوند دادند و به تحولات ناشی از دنیای طبیعت توجه بسزایی نمودند. به‌عنوان مثال توجه به بحث زمستان هسته‌ای در سال ۱۹۸۳، فاجعه صنعتی بوپال ۱۹۸۴ و حادثه چرنوبیل ۱۹۸۶ شرایطی را فراهم نمود تا عوامل علمی و سیاسی در ارتباط با یکدیگر قرار گیرند و به بررسی موضوعات زیست محیطی و تبعات ناشی از آن بر جوامع انسانی پردازند [۳۲]. تأثیرات کوئید ۱۹ بر تغییرات محیطی در کوتاه مدت مثبت هستند. با این وجود، احتمالاً در صورت طولانی شدن فعالیت‌های اقتصادی پس از کنترل همه‌گیری، این وضعیت را بدتر شود [۳۳]. تولید زباله‌های زیست پزشکی، خاک و آلودگی آب با افزایش بیماری ویروس کرونا بارها افزایش یافته است. دفع ایمن زباله‌های زیست پزشکی و منابع زیست محیطی برای ایمنی

و درمان پزشکی بیماران مهم است [۳۴]. میترا و همکاران (۲۰۲۰) مطالعه موردی ایالت کلکته هند را در نظر گرفت و سطح انتشار کربن بین شهری را قبل و بعد از همه‌گیری ارزیابی کرد و تغییرات قابل توجهی را بین دو دوره یافت. در طی یک همه‌گیری، تعطیلی فعالیت‌های تجاری در یک شهر میزان انتشار کربن در یک شهر را به میزان قابل توجهی کاهش می‌دهد. اگرچه این اثر موقتی است، اما در طی یک بیماری همه‌گیر، ساکنان ایالت هند هوای تازه را استنشاق می‌کنند. لیو و همکاران (۲۰۲۰) سرزمین اصلی اقتصاد چین را به عنوان یک مطالعه مرجع در نظر گرفت و شاخص کیفیت هوا را از ژانویه تا مارس ۲۰۲۰ ارزیابی کرد و تغییرات قابل توجهی در سطح کیفیت هوا در فوریه و مارس در مقایسه با ژانویه ۲۰۲۰ در طی همه‌گیری یافت.

ترس از شیوع ویروس کرونا همه فعالیت‌های اقتصادی را که از طریق قرنطینه نمودن زندگی روزمره مردم تحت تأثیر قرار داده است [۳۵]. سیاست‌های قرنطینه به منظور کنترل بیماری همه‌گیر ویروس کرونا در سراسر کشور اجرا شده است از طرف دیگر، شاخص کیفیت هوا در طول دوره به دلیل تعطیلی صنایع غیر ضروری و محدودیت‌های سفر و حمل و نقل برای مدیریت فاصله فیزیکی بهبود یافته است. این مطالعه بر لزوم تدوین سیاست‌های استراتژیک اقتصادی و زیست محیطی برای کنترل بیماری همه گیر ویروس کرونا از طریق قرنطینه هوشمند که در نهایت بر شاخص کیفیت هوا در کشور تأثیر می‌گذارد، تأکید کرد [۳۶]. بنابراین ویروس کرونا در مناطق مرزی غرب کشور با توجه به اینکه بسیاری از کارخانجات و ... تعطیل شده‌اند از تأثیرات مثبتی بر آن برخوردار بوده است و کاهش آلودگی و بیماری‌های ناشی از آن را به دنبال داشته است.

یافته‌های میدانی

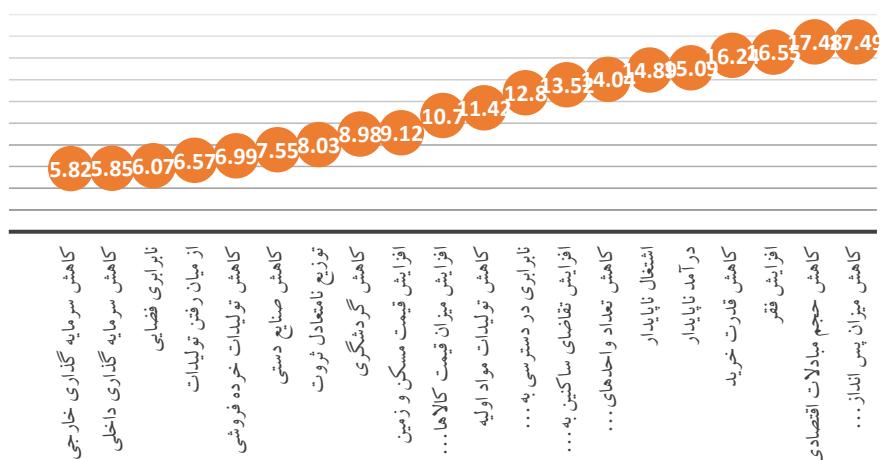
به منظور کمی کردن مدل تجربی استفاده شده در محدوده مورد مطالعه از روش مقیاس سازی استفاده شد، بدین‌صورت که کل ۴۲ شاخص را در چهار بعد (اقتصادی، سیاسی، اجتماعی و زیست محیطی) مقیاس سازی شده و سپس از آزمون فریدمن به منظور رتبه‌بندی متغیرها استفاده شد.

۴-۳-۱- رتبه‌بندی تأثیر کرونا بر ابعاد امنیت اقتصادی شهر پاه

شکل شماره ۲ نتایج آزمون فریدمن برای بررسی میزان تأثیر کرونا بر امنیت اقتصادی شهر مرزی پاه را نشان می‌دهد که این ویروس به ترتیب امتیاز و بر اساس نظرات جامعه آماری تحقیق: بیشترین تأثیر را بر کاهش میزان پس‌انداز خانوارها با امتیاز ۱۷،۴۹،

کاهش تولید صنایع دستی ۷,۵۵، توزیع نامتعادل ثروت ۸,۰۳، کاهش تعداد ورود گردشگران ۸,۹۸ و افزایش قیمت مسکن و زمین با امتیاز ۹,۱۲ به ترتیب کمترین میزان تأثیر از ویروس کرونا در منطقه مرزی شهر پاوه داشته‌اند.

کاهش حجم مبادلات اقتصادی ۱۷,۴۸، افزایش فقر ۱۶,۵۵، کاهش قدرت خرید ۱۶,۲۴، درآمد ناپایدار ۱۵,۰۹، اشتغال ناپایدار ۱۴,۰۴، کاهش تعداد واحدهای تولیدی ۱۴,۰۴، افزایش تقاضای ساکنین به خدمات مالی و اعتباری ۱۳,۵۲، نابرابری در دسترسی به امکانات رفاهی ۱۲,۸، کاهش تولیدات مواد اولیه ۱۱,۴۲، افزایش قیمت کالاها و تولیدات محلی با امتیاز ۱۰,۷ داشته است و از سوی دیگر متغیرهای کاهش سرمایه‌گذاری خارجی و داخلی با امتیاز ۵,۸۲ و ۵,۸۵، نابرابری فضایی ۶,۰۷، کاهش تولیدات خرده فروشی ۶,۹۹

شکل ۲) تأثیرات کرونا بر امنیت اقتصادی شهر پاوه

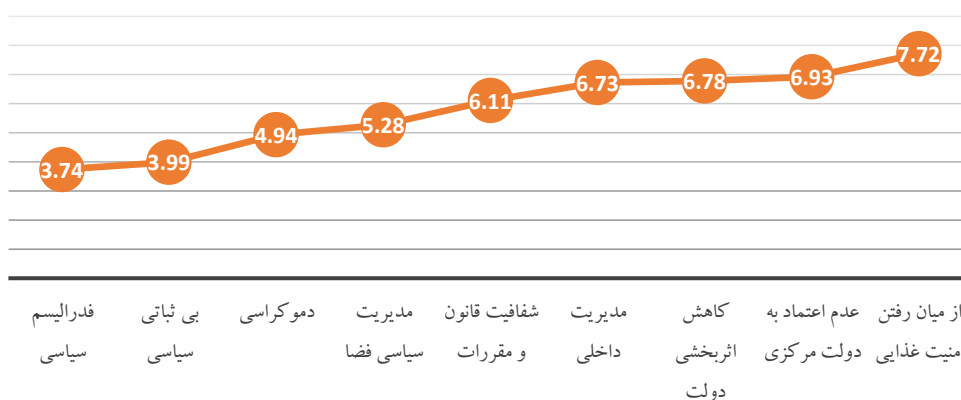
(نتایج آزمون فریدمن در بعد امنیت اقتصادی)

منبع: یافته‌های تحقیق، ۱۳۹۹

سوی دیگر کمترین تأثیر را بر فدرالیسم سیاسی با امتیاز ۳,۷۴، بی‌ثباتی سیاسی ۳,۹۹، کاهش سطح دموکراسی با ۴,۹۴ و مدیریت سیاسی فضا با امتیاز ۵,۲۸ داشته است.

رتبه‌بندی تأثیر کرونا بر ابعاد امنیت سیاسی شهر پاوه

شکل شماره ۳ نتایج آزمون فریدمن برای بررسی میزان تأثیر کرونا بر امنیت سیاسی شهر مرزی پاوه را نشان می‌دهد که این ویروس به ترتیب امتیاز و بر اساس نظرات جامعه آماری تحقیق: بیشترین تأثیر را بر کاهش امنیت غذایی با امتیاز ۷,۲۲، کاهش سطح اعتماد به دولت با امتیاز ۶,۹۳، کاهش اثر بخشی دولت ۶,۷۸، مدیریت داخلی ۶,۷۳، شفافیت قانون و مقررات با امتیاز ۶,۱۱ داشته است و از

شکل ۳) تأثیرات کرونا بر امنیت سیاسی شهر پاوه

(نتایج آزمون فریدمن در بعد امنیت سیاسی)

منبع: یافته‌های تحقیق، ۱۳۹۹

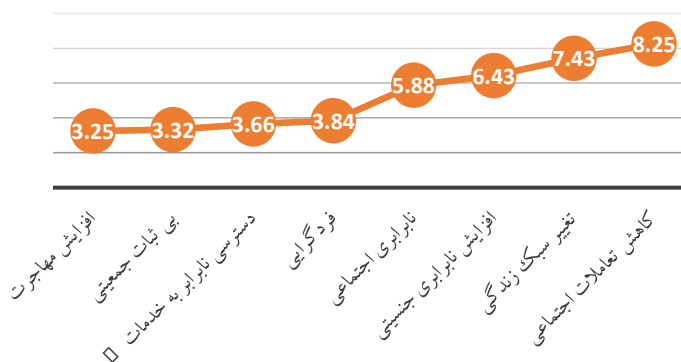
شهر مرزی پاوه داشته است. از سوی دیگر این ویروس از لحاظ اجتماعی: کمترین تأثیر را بر افزایش مهاجرت با امتیاز ۳,۲۵، بی‌ثباتی جمعیت با امتیاز ۳,۳۲، دسترسی نابرابر به خدمات بهداشتی با امتیاز ۳,۶۶ و افزایش سطح فرد گرایی با امتیاز ۳,۸۴ به ترتیب کمترین تأثیر را از ویروس کرونا در منطقه مورد بررسی داشته‌اند.

رتبه‌بندی تأثیر کرونا بر ابعاد امنیت اجتماعی شهر پاوه

شکل شماره ۴ نتایج آزمون فریدمن برای بررسی میزان تأثیر کرونا بر امنیت اجتماعی شهر مرزی پاوه را نشان می‌دهد که این ویروس به ترتیب امتیاز و بر اساس نظرات جامعه آماری تحقیق: بیشترین تأثیر را بر کاهش تعاملات اجتماعی با امتیاز ۸,۲۵، تغییر سبک زندگی با امتیاز ۷,۴۳، افزایش نابرابری اجتماعی با امتیاز ۵,۸۸ بر

شکل ۴) تأثیرات کرونا بر امنیت اجتماعی شهر پاوه

(نتایج آزمون فریدمن در بعد امنیت اجتماعی)

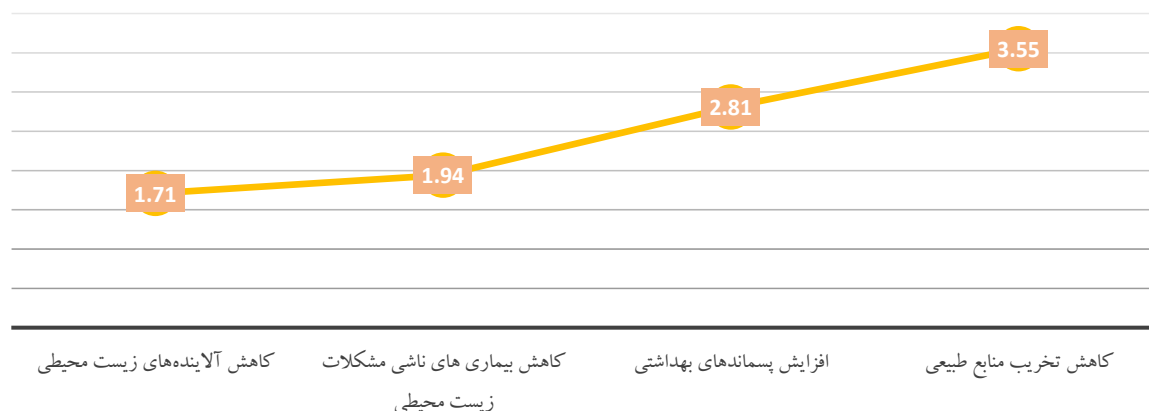
منبع: یافته‌های تحقیق، ۱۳۹۹

امنیت زیست محیطی شهر مرزی پاوه را نشان می‌دهد که این ویروس به ترتیب امتیاز و بر اساس نظرات جامعه آماری تحقیق: بیشترین تأثیر را بر کاهش تخریب منابع طبیعی با امتیاز ۳,۵۵، افزایش پسماندهای بهداشتی (ماسک، مواد ضد عفونی کننده) با امتیاز ۲,۸۱،

رتبه‌بندی تأثیر کرونا بر ابعاد امنیت زیست محیطی شهر پاوه

شکل شماره ۵ نتایج آزمون فریدمن برای بررسی میزان تأثیر کرونا بر

کاهش بیماری‌های ناشی از مشکلات زیست محیطی با امتیاز ۱,۹۴، و کاهش آلاینده‌های زیست محیطی با امتیاز ۱,۷۱ داشته است.

شکل ۵) تأثیرات کرونا بر امنیت زیست محیطی شهر پاره
(نتایج آزمون فریدمن در بعد امنیت زیست محیطی)
منبع: یافته‌های تحقیق، ۱۳۹۹

۵- نتیجه گیری

شیوع ویروس کرونا در اواخر سال ۲۰۱۹ و اوایل سال ۲۰۲۰ میلادی در شهر ووهان چین و پخش گسترده آن در سطح جهان تبعات مختلفی را برای مناطق گوناگون جهان داشته است. همان‌گونه که در مقدمه تحقیق اشاره شد شیوع این ویروس سبب افزایش سطح مشکلات شهروندان مناطق مرزی به ویژه در کشور ایران و مناطق غرب کشور ایران به دلیل تفاوت سطح توسعه این مناطق با دیگر مناطق ایران شده است. از این رو در این تحقیق به دنبال بررسی تأثیرات شیوع این ویروس در شهرهای مرزی بر امنیت این مناطق است. ناگفته نماند که امنیت دارای ابعاد گوناگونی به تنوع افکار و رفتارهای انسانی است. اما در این تحقیق برای منظم نمودن فرآیند تحقیق برخی از ابعاد امنیت از جمله اقتصادی، سیاسی، اجتماعی و زیست محیطی در این تحقیق برجسته شده و بر اساس آن‌ها سعی در بررسی میزان تأثیر شیوع کرونا بر هر کدام از این ابعاد امنیت شده است. یکی از مسائل مهم مورد بررسی در جغرافیای سیاسی بررسی ابعاد امنیت در فضاهای جغرافیای است، زیرا وجود امنیت در همه ابعاد آن یکی از مشخصه‌های اصلی فضای به سامان است که هدف اصلی مطالعه جغرافیای سیاسی می‌باشد. این تحقیق در یکی از شهرهای مرزی مناطق غرب کشور ایران به نام شهر پاره انجام گرفته است. شهرهای مرزی کشور ایران به دلیل تفاوت سطح برخورداری از خدمات و امکانات دارای مسائل و

مشکلات عدیده‌ای هستند که شیوع ویروس کرونا برخی از این مسائل را تشدید نموده و مشکلات مختلفی را در آینده در پی خواهد داشت.

نتایج به دست آمده از آزمون رتبه‌بندی فریدمن در خصوص تأثیرات شیوع ویروس کرونا بر امنیت اقتصادی در شهر مرزی پاره نشان می‌دهد که شیوع این بیماری بیشترین تأثیر را بر کاهش پس‌انداز خانوارها داشته است. شیوع ویروس کرونا و پخش گسترده آن در اجتماع که ناشی از تبادلات اجتماعی روزمره مردم بود سبب شد که دولت‌ها به منظور کنترل این بیماری در دوره‌های مختلف قرنطینه خانگی را به طور گسترده و سخت‌گیرانه به اجرا درآورند. در بیشتر کشورهای دنیا همراه با این قرنطینه خانگی کمک هزینه‌های زندگی روزمره برای شهروندان مقرر می‌گشت و به نوعی تحمل دوران قرنطینه را برای شهروندان آسان‌تر می‌گرداند، هر چند در کشور ایران نیز به صورت‌های مختلف کمک هزینه‌های برای تحمل دوران قرنطینه به شهروندان پرداخته شده و اکنون نیز ادامه دارد، اما مبالغ پرداخت شده به هیچ عنوان قابل مقایسه با سطح مخارج خانوارهای ایرانی نیست و از سوی دیگر بیشتر مبالغ پرداخت شده به صورت وام بوده و در آینده باید آن‌ها را بازپرداخت نمود. نتیجه این عدم رسیدگی مناسب به شهروندان در این ایام سبب شده که بیشتر خانوارها بخش زیادی از پس‌انداز مالی خود را خرج نمایند. مسائل بیان شده به صورت عام برای کل مناطق کشور ایران صدق

می‌کند، اما این مسئله در مناطق مرزی که قبل از شیوع این ویروس در شرایط بسیار بدتری از لحاظ معیشتی به نسبت مناطق مرکزی سر می‌بردند، به تبع تأثیرات دو چندان و بسیار بیشتری را برای شهروندان و خانوارهای این مناطق به همراه داشته است. مهم‌ترین و اصلی‌ترین هدف مطالعه علم جغرافیای سیاسی عبارت است از ایجاد فضای به سامان که در آن کلیه شهروندان آن فضای جغرافیایی از لحاظ تامین مایحتاج عمومی هیچ‌گونه مشکلی نداشته باشند، مسئله مهم در اینجا توانایی و قدرت خرید مایحتاج عمومی توسط شهروندان است نه صرف بودن کالاها در بازار زیرا وقتی شهروندان توانایی خرید نداشته باشند کل غرفه‌ها و بازار مملو از کالاهای اصلی مردم باشد دردی از مردم دوا نخواهد کرد. بنابراین مهم‌ترین مسأله در بعد امنیت اقتصادی که از ویروس کرونا تأثیر پذیرفته است، کاهش سطح و مقدار پس‌انداز خانوارها (در صورت موجود بودن) بوده است.

نتایج آزمون فردیمن برای بررسی تأثیرات ویروس کرونا بر امنیت سیاسی در منطقه مورد مطالعه نشان می‌دهد که شیوع این ویروس سبب شده که سطح اعتماد به دولت مرکزی در میان شهروندان پاوه‌ای به دلیل عدم مدیریت صحیح مشکلات به وجود آمده ناشی از این بیماری، به شدت افت پیدا کند. یکی از مهم‌ترین مشکلات کشور ایران سیستم تصمیم‌گیری از بالا به پایین آن بوده که سبب افزایش سطح بی‌اعتمادی و ترویج واگرایی مناطق حاشیه‌ای ایران از جمله مناطق مرزی ایران شده است. شیوع بیماری کرونا در روزهای ابتدایی آن و انکار دولت مبنی بر عدم ورود آن به کشور و بعد از چند روز تکذیب کردن این خبر و تأیید ورود این بیماری به کشور سبب افزایش بدبینی مردم نسبت به خبرهای رسمی دولت مرکزی شد و این مسئله در ادامه نیز سبب بی‌اعتمادی مردم به آمارهای رسمی فوتی‌های اعلام شده از سوی دولت و به تبع آن هشدارهای مربوطه شد. همان‌گونه که بیان شد مهم‌ترین کار ویژه علم جغرافیای سیاسی تلاش برای سوق دادن فضا به سوی یک فضای جغرافیایی به سامان است که در آن فضا، شهروندان بیشترین سطح اعتماد و همراهی را نسبت به حکومت و دولت داشته باشند. این مسئله عدم کاهش سطح اعتماد در مناطق مرزی به ویژه در شهرستان پاوه به دلیل پایداری مشکلات و ناامنی‌های مختلف در این فضا نسبت به سایر مناطق کشور در سطح بیشتری قرار دارد و باتوجه به موقعیت جغرافیایی و حساس این شهر لزوم توجه به افزایش سطح اعتماد عمومی به دولت باید مدنظر قرار بگیرد. بنابراین از لحاظ سیاسی، کاهش سطح اعتماد به دولت مهم‌ترین پیامد شیوع ویروس کرونا بوده است.

از لحاظ امنیت اجتماعی، شیوع کرونا به دلیل انتقال فوری آن از طریق تعاملات اجتماعی سبب شد که دولت‌ها نسبت به کاهش سطح رفت و آمدهای اجتماعی در اماکن عمومی و تا حدودی اجتماع‌های خصوصی را در دستور کار خود قرار داده و آن را پیش ببرند، نتیجه این کار کاهش سطح تعاملات اجتماعی مردم با یکدیگر شده و به نوعی بیشتر امور شهروندان به صورت مجازی پیش برده می‌شد. از این‌رو مهم‌ترین تأثیر اجتماعی شیوع کرونا در سطح شهر پاوه کاهش سطح تعاملات اجتماعی از جمله تعطیلی بازارهای خرید، مساجد و تکایای مذهبی بود. این کاهش سطح تعاملات اجتماعی به احتمال زیاد در آینده و دوره پساکرونا نیز تداوم پیدا کند، که می‌تواند یکی از مهم‌ترین چالش‌های اجتماعی برای این شهر مرزی باشد. زیرا یکی از ابعاد مهم فضای به سامان، اتحاد و همراهی مردم باهمدیگر است که در آینده باتوجه به نشانه‌های موجود در خطر جدی قرار دارد.

از لحاظ زیست محیطی شهر مرزی پاوه هم تأثیر مثبت از شیوع کرونا داشته و هم منفی. مثبت از این منظر که شهر پاوه به دلیل موقعیت جغرافیای دارای نوعی اقلیم و پوشش گیاهی خاصی است که بسیار مستعد گردشگری اکوتوریستی است. اما متأسفانه به دلیل عدم وجود فرهنگ مناسب گردشگری سطح تخریب منابع طبیعی توسط گردشگران ورودی به شهرستان بسیار زیاده است که خوشبختانه به دلیل کاهش مقدار ورود گردشگران به این منطقه تا حدودی تخریب آن متوقف شده است. از سوی دیگر ملزومات بهداشتی موجود در دوران کرونا و سبک مصرف آن‌ها سبب افزایش پسماندهای پزشکی از جمله ماسک و وسایل ضدعفونی و همچنین افزایش سطح بهره‌برداری از منابع آبی به دلیل نیاز به شست و شوی دائم به نوعی تأثیر منفی بر امنیت زیست محیطی این شهر مرزی داشته است.

در پایان می‌توان نتیجه گرفت که شهر مرزی پاوه همانند بیشتر مناطق ایران از شیوع ویروس کرونا تأثیرات مختلفی گرفته است که برخی از آن‌ها امنیت این شهر را در آینده نزدیک در ابعاد مختلف به خطر خواهند انداخت که نیازمند چاره‌جویی مناسب است.

تشکر و قدردانی: نویسندگان بر خود لازم می‌دارند از معاونت پژوهشی دانشگاه تربیت مدرس و دانشگاه فردوسی مشهد تشکر و قدردانی داشته باشند.

تاییدیه اخلاقی: موردی توسط نویسندگان گزارش نشده است

تعارض منافع: موردی توسط نویسندگان گزارش نشده است.

- 12- Hafeznia, MR and Janparvar, M (2017): Borders and globalization with a brief look at the borders of Iran. Tehran: Research Institute for Strategic Studies. [Persian]
- 13- Janparvar, M (2017): A New Approach to Border Studies (Concepts, Principles and Theories). Tehran: Iran Geopolitical Association Publications. [Persian]
- 14- Mousavi, MN and Zangiabadi, A (2011); Border Cities Development Planning (Case Study: West Azerbaijan Province) First Edition, Sharia Toos Publications. [Persian]
- 15- Wilson Thomas M., (2014), Borders: Cities, Boundaries, and Frontiers, A Companion to Urban Anthropology, First Edition.
- 16- OECD Interim Economic Assessment Coronavirus: The world economy at risk (2020).
- 17- Zhao Luming, (2020), Research on Covid-19 Pandemic and Social Security, World Journal of Social Science Research ISSN 2375-9747 (Print) ISSN 2332-5534 (Online) Vol. 7, No. 2, 2020.
- 18- Brooke, J. , & Jackson, D., (2020, April 2), Editorial: Older people and COVID-19: Isolation, risk and ageism. Journal of Clinical Nursing <https://onlinelibrary.wiley.com/doi/10.1111/jocn.15274>
- 19- Davidson, M. , & Ward, K. (Eds.). (2018), Cities under austerity: Restructuring the US metropolis. State University of New York Press.
- 20- Parthasarathy, D., (2018), Inequality, uncertainty, and vulnerability: Rethinking governance from a disaster justice perspective. Environment and Planning E: Nature and Space , 1 , 422-442. <https://doi.org/10.1177/2514848618802554>
- 21- Loewenstein, A., (2017), Disaster capitalism . Verso.
- 22- Ali, S. H. , & Keil, R. (Eds.). (2008), Networked disease: Emerging infection in the global city . Blackwell.
- 23- Doddas , (2020), The COVID-19 pandemic: territorial, political and governance dimensions of the crisis, Territory, Politics, Governance Volume 8, 2020 - Issue 3.
- 24- R. Castillo, P.A. Amoah Africans in post-COVID-19 pandemic China: is there a future for China's 'new minority'? Asian Ethn., 21

سهیم نویسندگان: نویسنده اول ۵۰٪ و نویسنده دوم ۵۰٪ می -

باشد.

منابع مالی: موردی توسط نویسندگان گزارش نشده است

منابع

- 1- Ruoxi Sun, Wei Wang, Minhui Xue, Gareth Tyson, Seyit Camtepe, and Damith C. Ranasinghe, (2020), An Empirical Assessment of Global COVID-19 Contact Tracing Applications.
- 2- A. Sharifi, (2020), Urban resilience assessment: mapping knowledge structure and trends Sustainability, 12 (15) p. 5918
- 3- R.A. Matthew, B. McDonald, (2006), Cities under siege: urban planning and the threat of infectious disease J. Am. Plan. Assoc., 72 (1) pp. 109-117.
- 4- L. Wade, (2020), An unequal blow Science, 368 (6492) pp. 700-703
- 5- Caldwell, Daniel, (2003), The Relationship between Threats and Security in the Globalized World, translated by Massoud Arayaninia, Rahbard Magazine, No. 29, pp. 333-346. [Persian]
- 6- Simber, Reza, (2000), Review of the concept of security in the supply of international relations, Journal of Foreign Policy, No. 3, pp. 730-715. [Persian]
- 7- Dostdar, R (2012), The Role and Function of the Armed Forces in Achieving Sustainable National Security in Perspective 1404 (Case Study: Law Enforcement of the Islamic Republic of Iran), Quarterly Journal of Law Enforcement and Security, Issue 3, Year 4. [Persian]
- 8- Hafeznia, MR, (2018), Principles and Concepts of Geopolitics. Mashhad. Papli Publications. [Persian]
- 9- Newman, David and Paasi, Anssi, (1998), fences & neighbors in the post modern world. Human geography.
- 10- Glassner, Martin, (1992), political geography.
- 11- Drissdell, A and Gerald H. B (1994), Political Geography of the Middle East and North Africa, translated by Mir Haider Valley, Tehran: Ministry of Foreign Affairs Publications. [Persian]

- Env Ecol 13(1):10-15.
- 35- Anser, M.K., Yousaf, Z., Khan, M.A. et al. (2020), The impacts of COVID-19 measures on global environment and fertility rate: double coincidence. *Air Qual Atmos Health* 13, 1083-1092 (2020). <https://doi.org/10.1007/s11869-020-00865-z>
  - 36- Chakraborty I, Maity P., (2020), COVID-19 outbreak: migration, effects on society, global environment and prevention. *Sci Total Environ* 728:138882.
  - (4) (2020), pp. 560-565, 10.1080 /1463 13 69 .2020.1773760
  - 25- J. Zhang, (2020), Divided in a connected world: Reflections on COVID 19 from Hong Kong City and Soc., 32 (1).
  - 26- C.W. Kihato, L.B., (2020), Landau Coercion or the social contract? COVID 19 and spatial (in)justice in African cities City and Soc., 32 (1).
  - 27- B.M. Finn, L.C., (2020), Kobayashi Structural inequality in the time of COVID-19: Urbanization, segregation, and pandemic control in sub-Saharan Africa Dial. Hum. Georg, 10 (2) pp. 217-220, 10.1177/ 2043 82 0620934310
  - 28- O. Trofymchuk, V. Okhariev, V. Trysnyuk, (2020), Environmental security management of geosystems, Conference Proceedings, 18th International Conference on Geoinformatics - Theoretical and Applied Aspects, May 2019, Volume 2019, p.1 - 5DOI: <https://doi.org/10.3997/22144609.201902083>.
  - 29- Daramola Oluwatoyin, (2020), The Effect of Security on Environmental Development in Nigeria, *Erudite Journal*, Pages 419 - 429, Volume 1, No 1, December 2020
  - 30- Abdul-lateef Agberemi, (2020), Plastic Pollution and Nigeria's Waste Management Regime: An Environmental Security Analysis, *IOSR Journal of Environmental Science, Toxicology and Food Technology (IOSR-JESTFT)* e-ISSN: 2319-2402,p-ISSN: 2319-2399.Volume 14, Issue 6 Ser. III., (June 2020), PP 12-17 www.iosrjournals.org
  - 31- Floyd R and Matthew R., (eds) (2013), *Environmental Security: Approaches and Issues*. London: Routledge
  - 32- Dalby, S., (2015), *Anthropocene Formations: Environmental Security, Geopolitics and Disaster. Theory, Culture & Society*, 34(2-3), 233-252. doi:10.1177/0263276415598629.
  - 33- Zambrano-Monserrate MA, Ruano MA, Sanchez-Alcalde L., (2020), Indirect effects of COVID-19 on the environment. *Sci Total Environ* 728:138813
  - 34- Ranjan MR, Tripathi A, Sharma G., (2020), Medical waste generation during COVID-19 (SARS-CoV-2) pandemic and its management: an Indian perspective. *Asian J*